

Looghjylfemfindstyvende Møde.

Tirsdagen den 20de Februar Kl. 1.

Forhandlingsprotokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Formanden: Siden forrige Møde er omdelt: Vædrings- og Undervædringsforslag til 2den Behandling af: „Forslag til Lov, hvorved Regjeringen bemyndiges til at meddele „den danske Landmandsbank, Hypothek- og Bærelsbank i Kjøbenhavn“ forskjellige Begunstigelser.“

Efter Dagsordenen gif man derpaa over til:

Fortsættelse af anden Behandling af „Forslag til Lov om en overordentlig Stat i Finantsaarene 1872—74.“

Formanden: Jeg skal meddele, at der til denne fortsatte Behandling foreløbig er indtegnet 12 Talere foruden Finantsministeren og Ordføreren.

N. Sage: Jeg er for mit personlige Vedkommende i en meget ubehagelig og mislig Stilling med Hensyn til denne Sag. Indtil de sidste Dage har jeg troet, at man ved at negte Indkomstskatloven tillige negtede de Midler, der behøvedes til at bygge de uhyfsalige Jernbaner paa Vestkysten af Sjælland; men nu hører jeg og kan stave mig til, at hvad enten jeg siger Ja eller Nei, kommer det ganske ud paa Gæt; jeg er ikke i Stand til at influere hverken til den ene eller til den anden Side, og jeg behøver ikke at sige, til hvilken Side jeg ellers vilde gaa. Det forekommer mig imidlertid, at det Spørgsmaal, der her ligger for, er: Enten Ministeriet eller Indkomstskatten. Jeg skal nu ikke holde nogen Evtale over Ministeriet for, hvad der er flet i Jernbanesagen; jeg tror, at Thinget, naar Regjeringen i det Hele havde forfægtet forstandige Foretagender, ogsaa vilde have været forstandigt nok til at gaa ind derpaa. Jeg vil nu, skjøndt Begivenhederne ligge nogen

Lid tilbage, tillade mig at gjøre nogle faa Bemærkninger ved den hele Jernbanesag, saaledes som den nu er kommen lyslevende til os til Afgjørelse. Det vil være i Thingets Grændring, at der den 5te Januar 1868 her i Thinget blev forelagt et Projekt til en ny Jydsk Jernbane, som skulde gaa til Frederikshavn og til Silkeborg. I Forbigaaende skal jeg dog nævne, at dette Silkeborgprojekt flere Gange havde været fremme for Thinget, men stadig var blevet negtet, indtil vi nu havde faaet de stærke Jernbanehjul i Gang; men det var dog ikke uden en vis Modstand, i alt Fald fra den daværende Finantsministers Side, at disse Summer bleve bevilgede. For det Første finde vi, at Jernbaneudvalget, som var nedsat angaaende de af mig nævnte to Baner, tilfikkv den nuværende Finantsminister, som den Gang var Ordfører og Formand for Finantsudvalget, og spurgte ham, hvorledes Statens Tilstand kunde taale de forestaaende store Ungifter. Dette var jo at gribe ind i Finantsministerens Virksomhed; og derfor sagde ogsaa den ærede Minister: „Der er blevet reitet det Spørgsmaal til mig i Dag, om det ikke har havt Indflydelse paa mine Beslutninger, at jeg har tænkt paa de forventede vestindiske Penge.“ Her have vi hele Gaarden løst. Alle Vedkommende, ja, næsten Uvedkommende maatte have fat i disse mange Dalere, og for ikke at blive lædt tilbage bragte det Udvalg, der var nedsat alene for at dømme om Vendsysselbanen og Silkeborgbanen, tillige Vestbanen ind, et Experiment, som jeg vil haabe bliver uden Exempel, thi det er efter min Forstand en fuldstændig Ruin for al parlamentarisk Virksomhed og al Ministersvarlighed, naar man saaledes vil handle med, hvor man ellers kun skal sige Ja eller Nei. Der er endnu et Punkt, som viser, at det ikke stod godt med Ministeriet; thi Finantsministeren bemærker, at man har henbejndt sig til Ordføreren ogsaa om disse Midler, som jeg her har nævnt, og at man saaledes var gaaet ham forbi, ligesom han omtaler, at Thinget ogsaa havde hjulpet sig uden Finantsministeren. Jeg nævner dette for at vise, at det nye Vestbaneprojekt ikke er kommet til Verden uden en temmelig betydelig Modstand.